

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg

Dato: 05-02-2020
Enhed: FOPS
Sagsbeh.: SUMMSB
Sagsnr.: 2000667
Dok. nr.: 1088770

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg har den 17. januar 2020 stillet følgende spørgsmål nr. 461 (Alm. del) til sundheds- og ældreministeren, som hermed besvares.

Spørgsmål nr. 461:

”Vil ministeren kommentere henvendelsen fra centerchef Lone Overby Fjorback, Dansk Center for Mindfulness, om at styrke mental sundhed og forebygge depressioner m.m., jf. SUU alm. del bilag 153?”

Svar:

Der er ingen tvivl om, at mental sundhed og psykiske lidelser som depression og angst er en af vores samfunds store udfordringer. Det moderne samfund giver mange muligheder, men også en række nye krav og valg. Det kan være svært at balancere og håndtere for både børn, unge og voksne.

De nyeste tal fra Den Nationale Sundhedsprofil viser, at andelen af danskere på 16 år og derover med selvoplevet dårlig mental sundhed er steget med 3,2 procentpoint fra 2010 til 2017. Andelen med dårlig mental sundhed er især steget i den yngste aldersgruppe og særligt blandt kvinder. Således har 24 pct. af alle voksne kvinder mellem 16 og 24 år i Danmark givet udtryk for, at de har dårlig mental sundhed.

Men det er også vigtigt at huske, at en stor del af børn og unge trives. Det er vigtigt ikke at sygeliggøre en hel generation af unge. I befolkningen generelt oplever de fleste 11-15-årige en høj grad af mental sundhed, men en del børn oplever følelsesmæssige forstyrrelser, lav livstilfredshed, at deres krop er forkert, ensomhed og manglende tro på egne kompetencer. Blandt gymnasieelever har 24 pct. af pigerne og 9 pct. af drengene dårlig mental sundhed, mens det på erhvervsskolerne er 27 pct. af pigerne og 11 pct. af drengene.

Vi mangler i dag bredt set viden om årsagerne til den triste tendens. At fremme mental sundhed er tværsektorielt og indebærer et samspil af faktorer. Med andre ord er udfordringerne komplekse, tilsvarende er løsningerne.

Det er vigtigt, at sundhedsvæsenet står klar til at hjælpe de, som har brug for en ekstra hånd. Særligt når det gælder børn og unge, er det vigtigt at sikre, at de får en god start på livet.

Sundhedsstyrelsens forebyggelsespakke om mental sundhed fra 2018 understøtter kommunernes tilrettelæggelse og prioritering af forebyggelsesindsatsen gennem anbefalinger til konkrete ændrede rammer, nye tilbud og udbredelsen af information og undervisning.

Sundhedsplejen er en unik arena for at sætte ind mod ulighed i sundhed gennem tidlig opsporing, da sundhedsplejen kommer i stort set alle hjem. Sundhedsplejen skal også levere en generelt forebyggende indsats for alle, men også særlig udsatte, børn og unge indtil undervisningspligtens ophør.

Sundhedsstyrelsen er endvidere blevet bedt om at udarbejde gode råd om børn og unges skærmb brug. De gode råd skal ikke opfattes som "en løftet pegefinger", men give familier mulighed for på oplyst grundlag at tage stilling til børn og unges skærmb brug.

Pædagogisk Psykologisk Rådgivning (PPR) er samtidig et vigtigt element, fordi de har unikt potentiale til at opspore børn og unge i mistrivsel. Med det igangværende PPR-initiativ er det målet på tværs af sundhed-, social og undervisningsområdet at styrke PPR's muligheder for at tilbyde lettere behandlingstilbud for børn og unge, som mistrives eller har tegn på psykiske lidelser.

Samtidig er det afgørende, at den regionale psykiatri står klar til at hjælpe dem, som har brug for udredning og behandling af en psykisk lidelse. I den forbindelse skal nævnes Sundhedsstyrelsens nationale kliniske retningslinje for non-farmakologisk behandling af unipolar depression fra 2016, som giver vidensbaserede anbefalinger med særligt fokus på brug af psykoterapi. Af den kliniske retningslinje fremgår det bl.a., at man skal overveje at tilbyde mindfulness-træning til patienter med moderat til svær depression, som er helt fri for depressive symptomer, med henblik på at forebygge tilbagefald. Mindfulness-træningen tilbydes i kombination med medicinsk behandling.

Den nationale kliniske retningslinje skal medvirke til at understøtte og optimere de ikke-medicinske behandlingsindsatser til patienter med depression på tværs af landet. Retningslinjen er faglig rådgivning, og beskriver den videnskabelige viden på området, og anbefalingerne bygger på denne viden samt på en faglig arbejdsgruppes erfaring på området.

Herudover har regeringen med Aftale om finanslov for 2020 sammen med aftalepartierne sikret et markant løft af kapaciteten og normeringerne psykiatrien på 600 mio. kr. årligt fra 2020 og frem.

Men indsatsen stopper ikke her. Regeringen vil lave en 10-års plan for psykiatrien, som vil sætte den langsigtede retning for udviklingen af den samlede psykiatri. En 10-års plan, hvor regeringen bl.a. vil prioritere forebyggelse og flere tværgående behandlingstilbud.

Med venlig hilsen

Magnus Heunicke / Mie Saabye